

LETNI NAČRT NAKUPA GRADIVA ZA LETO 2020

1. UVOD

Knjižnica Črnomelj je splošnoizobraževalna knjižnica, katero je ustanovila občina Črnomelj. Svojo dejavnost knjižnica opravlja na območju občine Črnomelj in pogodbeno še na območju občine Semič, torej skupno za dobrih 18.150 prebivalcev. Naša knjižnica s svojo knjižnično zbirko zadovoljuje potrebe in želje prebivalcev po izobraževanju, informaciji, kulturi, kulturnem razvedrilu ter možnosti za to, da kvalitetno izkoristijo svoj prosti čas.

V Knjižnici Črnomelj zato skrbno načrtujemo letni prirast knjižničnega gradiva, ki ga obogatimo z aktualnostjo in raznovrstnostjo.

V letu 2020 bomo v knjižnici nadaljevali z oblikovanjem kakovostne aktualne knjižnične zbirke v skladu s priporočili Standardov za splošne knjižnice in pri tem v največji možni meri upoštevali potrebe uporabnikov.

Pomembno vlogo namenjamo tudi izgradnji naše domoznanske zbirke, pri čemer skušamo spodbujati tudi naše uporabnike, da so naši aktivni sodelavci.

V širšem okolju se povezujemo z drugimi knjižnicami, se udeležujemo raznih srečanj in strokovnega izobraževanja, izmenjujemo izkušnje in smo vključeni v skupne projekte. Vključeni smo tudi v medknjižnično izposajo. S sodelovanjem z mediji pa skrbimo tudi za promocijo našega delovanja.

Skrbimo za:

- **zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,**
- **zbiranje, obdelovanje, varovanje ter posredovanje domoznanskega gradiva,**
- **zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,**
- **pridobivanje, urejanje in posredovanje informacij,**
- **izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,**
- **posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,**
- **svetovanje in pomoč pri izbiri in uporabi knjižničnega gradiva ter informacij,**
- **pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,**
- **informacijsko opismenjevanje,**
- **sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju,**
- **oblikovanje knjižnične mreže (krajevne knjižnice v manjših krajih),**
- **organizacija posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle ter ljudi s posebnimi potrebami,**
- **organizacija kulturnih prireditev, ki so povezane dejavnostjo knjižnice,**
- **spremljanje in uvajanje novosti (od načina dela, do nove opreme ...) v knjižnici,**

- **konstantno izobraževanje strokovnega kadra,**
- **sodelovanje z ostalimi knjižnicami v informacijskem sistemu,**
- **merjenje uspešnosti delovanja knjižnice, priprava poročil in planov dela.**

V javni interes na področju knjižnične dejavnosti sodijo:

- optimalna ponudba knjižničnega gradiva,
- ponudba informacij in storitev, ki so osredotočene na kulturne, izobraževalne, informacijske in socialne potrebe okolja,
- informacijsko opismenjevanje in podpora vseživljenjskemu učenju,
- zagotavljanje prostorskih pogojev in opreme za uporabo gradiva, pridobivanja informacij in smotrne izrabe prostega časa v knjižnici,
- omogočanje dostopa do domoznanske zbirke za lokalne študije,
- omogočanje dostopa do svetovnih virov informacij, zlasti s pomočjo elektronskih publikacij in interneta,
- medknjižnična izposoja iz domačih in tujih knjižnic.

Po uradnih statističnih podatkih je 1. 1. 2019 na tem območju prebivalo naslednje število prebivalcev:

OBČINA	PREBIVALCI
ČRNOMELJ	14.299
SEMIČ	3824
SKUPAJ ČRNOMELJ IN SEMIČ:	18.123

2. NAMEN NAČRTA

Načrt letnega nakupa knjižničnega gradiva je prikaz nabavne politike knjižnice in se izvaja na podlagi strokovnih načel, ki veljajo za oblikovanje zbirk splošnih knjižnic, upošteva pa tudi neposredne potrebe okolja, v katerem knjižnica deluje.

Knjižnična zbirka je jedro knjižnice, zato je razvoj zbirke ena temeljnih knjižničnih dejavnosti. Izgradnja knjižnične zbirke mora temeljiti na pisnem dokumentu o nabavni politiki, v katerem so zapisani postopki nabave in nabavna politika. Z jasno opredeljenimi cilji je moč doseči, da je izgradnja knjižnične zbirke bolj sistematična, posledično temu bolj transparentna, pa tudi racionalnejša.

3. PLAN NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA ZA LETO 2020

Na nabavo knjižničnega gradiva v Knjižnici Črnomelj vplivajo naslednji dejavniki:

- temeljna načela izgradnje knjižničnih zbirk,
- poslanstvo ter vizija knjižnice, ki usmerja naše delovanje ter potrebe okolja,
- število izdanih publikacij (izbor v okviru le-teh),
- (zelo omejena) višina finančnih sredstev.

Zakonske podlage:

- Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS št. 87/01 in 96/02).
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS št. 73/03).
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Uradni list RS št. 88/03).
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS št. 29/03).
- Standardi za splošne knjižnice (za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015). (2005).
- Manifest o splošnih knjižnicah (1994). Knjižničarske novice (5).
- Slovenske splošne knjižnice za prihodnost: strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2013-2020. (2012).
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice:2018-2028

a) UTEMELJITEV PLANA NAKUPA

Knjižnica Črnomelj, ki pokriva območje občin Črnomelj in Semič, deluje na območju z **18. 123** prebivalci. Za leto 2020 načrtujemo nakup knjižničnega gradiva v skladu s predvidenimi sredstvi, prejetimi s strani občin in ministrstva ter lastnimi sredstvi. Zavedamo se, da s predvidenimi sredstvi ne bomo dosegli zakonsko predvidenega kvantitativnega obsega nakupa knjižničnega gradiva, ki ga določajo pravilnik (Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti, Ur. list RS37/2003), standardi (Standardi za splošne knjižnice – 2005), priporočila stroke in potrebe okolja.

V letu 2020 bo nabava gradiva potekala v skladu z upoštevanjem informacijskih, izobraževalnih, raziskovalnih in kulturnih potreb okolja.

Ključnega pomena se nam zdi, da ostajamo v okvirju realnega načrtovanja glede na ekonomsko-finančno situacijo.

Plan nakupa gradiva za leto 2020 je izdelan na osnovi dodeljenih sredstev občine Črnomelj in občine Semič, Ministrstva za kulturo RS in lastnih sredstev, saj se nam zdi, da le tako lahko realiziramo in dosežemo optimalne in realne cilje, ki smo si jih zadali. Zavedamo se, da sta pri izdelavi plana nakupa osrednjega pomena Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti, Ur. list RS37/2003 in Standardi za splošne knjižnice – 2005.

Načrtujemo naslednje:

V letu 2020 načrtujemo nakup **1533 enot knjižničnega gradiva:**

- **1380 enot knjižnega gradiva:** od tega za Krajevno knjižnico Semič: 290 enot,
- **153 enot neknjižnega gradiva:** od tega za Krajevno knjižnico Semič: 32 enot,
- Pri razmerju naslovov med strokovnim in leposlovnim gradivom planiramo v letu 2020 razmerje **55% naslovov strokovne literature iz različnih strokovnih področij in 45% naslovov leposlovja različnih žanrov** (dopuščamo možnost odstopanja do 5%).
- za **mlade bomo zagotavljali 30% naslovov**, če bo gradivo dostopno na tržišču (dopuščamo možnost odstopanja do 2%),
- sledili bomo priporočilu za nakup vsaj **15 % naslovov publikacij, ki jih bo subvencionirala Javna agencija za knjigo** in nakup publikacij vsaj **50 slovenskih založb**. Na ta način bomo slovenske založbe podpirali in ohranjali konkurenčnost med njimi. Tako bomo velik pomen dali predvsem naslovom, ki so še posebej

pomembni za kvalitetno oziroma aktualno dopolnjevanje naše knjižnične zbirke v kolikor nam bodo seveda prejeta sredstva zadoščala.

Tabela: PLAN NAKUPA 2020

Organizacijska enota	Število prebivalcev	Število enot knjižničnega gradiva	Delež	Odprtost / ur na teden ¹
KNJIŽNICA ČRNOMELJ	14.299	1211	79%	60
KRAJEVNA KNJIŽNICA SEMIC	3824	322	21%	24

Načrtovano št. enot	
Knjižno gradivo	1380
Neknjižno gradivo	153
SKUPAJ	1533

Osnova za načrtovanje števila nakupa enot je načrtovana cena 24 € (po ZR 2011). Dejansko število nakupa enot knjižničnega gradiva pa bo odvisno od gibanja cen na trgu in od odobrenih sredstev financerjev.

V letu 2020 nameravamo nadaljevati s ponudbo e-knjig na portalu Biblos.si za naše uporabnike. Skupno število licenc e-knjig bo v letu 2020 znašalo 60. Pri tem smo upoštevali povprečno ceno za nakup e-knjige, in sicer 51€. Načrtujemo, da se bo izposoja e- knjig višala, predvsem v poletnem času je povpraševanja več. Načrtujemo tudi nakup 16ih licenc s sredstvi občin.

b) KRITERIJI IN CILJI, KI JIH ŽELI KNJIŽNICA DOSEČI Z NAČRTOVANIM NAKUPOM KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

- **Zadovoljiti informacijske, izobraževalne, raziskovalne potrebe okolja**

V Knjižnici Črnomelj bomo skušali zadovoljiti kulturne, informacijske, izobraževalne, raziskovalne, komunikacijske in socialne potrebe uporabnikov, kar je tudi dolžnost in poslanstvo knjižnice, ter s tem omogočali njihov osebni razvoj, ne glede na njihove finančne, intelektualne ali druge zmožnosti.

Informacijske - z nakupom gradiva, ki bo zadovoljilo potrebe uporabnikov po novih znanjih, jih seznanjalo z najnovejšimi izsledki in dognanji sodobne znanosti in človeških misli nasploh, obenem pa jim dajalo odgovore tudi čisto vsakdanja vprašanja. Skrbeli bomo za nabavo gradiv različnih strok in znanstvenih disciplin na različnih stopnjah zahtevnosti, gradiv, ki bodo namenjena permanentnemu izobraževanju, pristočnim aktivnostim in razvijanju osebnih interesov ter za pomoč pri osebni rasti in razreševanju osebnih težav uporabnikov.

¹ Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS št. 29/03) v svojem 13. členu opredeljuje minimalni obseg obratovalnega časa knjižnice, ki je za posamezno vrsto knjižnic:

- osrednja in osrednja območna: 8 ur dnevno, 5 dni v tednu, ob sobotah 5 ur,

- krajevna knjižnica: 4 ure tedensko (do 2000 prebivalcev), 15 ur tedensko (do 6000 prebivalcev), 4 ure dnevno, 5 dni v tednu (nad 6000 prebivalcev).

Izobraževalne – sodelovali bomo z vsemi vzgojno-izobraževalnimi institucijami v okolju (vrtci, osnovne šole, OŠ Milka Šobar Nataša (OŠ s prilagojenim programom) SŠ Črnomelj, Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj (ZIK), glasbena šola). Zagotavljali bomo potrebne vire za procese raziskovanja ter podpirali raziskovalno delo v okviru seminarskih in diplomskih nalog. Pri izbiri nabave gradiva bomo pozorni tudi na programe izobraževalnih ustanov, ki skrbijo za (ne)formalno izobraževanje odraslih in upokojujencev (ZIK).

Raziskovalne - sodelovali bomo z izvajalci mladinskega raziskovalnega dela na osnovni in srednješolski ravni, zagotavljala različne informacijske vire, predpisane za šolska tekmovanja, nabavljali gradivo za potrebe raziskovalcev (za raziskovalne naloge, diplomska dela, za pisce strokovnih, poljudnoznanstvenih, znanstvenih člankov predvsem iz domoznanskih tematik).

Posebno pozornost bomo posvetili spoznavanju, proučevanju in raziskovanju zgodovine, kulturnih korenin in sedanjosti lokalnega okolja, kar bomo podpirali s skrbnim zbiranjem vseh vrst domoznanskega gradiva in z izgradnjo domoznanskih podatkovnih zbirk

Kulturne – spremljamo delovanje kulturnih organizacij in skušamo pridobivati gradivo, ki je zanimivo in aktualno s področja kulturne dediščine lokalnega in nacionalnega pomena. Tako bomo dopolnjevali tudi zbirko domoznanskega gradiva.

Kulturne potrebe okolja pa bomo zadovoljevali z nabavo kvalitetne strokovne literature s področja umetnosti ter z izgradnjo kvalitetnih zbirk leposlovnega gradiva za različne starosti, okuse in zahtevnostne stopnje.

• **Spodbujati razvijanje branja, bralne kulture in informacijske pismenosti**

Posebna pozornost bo namenjena razvoju bralne kulture ter s tem povezane promocije kvalitetnejšega knjižničnega gradiva in promocije knjižnice. Knjižnica Črnomelj se bo trudila zagotavljati večjo dostopnost kakovostne in raznovrstne knjižne produkcije, promovirati vrhunske slovenske avtorje, izobraževati kadre za spodbujanje branja in razvoj pismenosti ter promovirati knjižnico, znanje in informacije.

Z nabavno politiko bomo v letu 2020 aktivno podpirali vse projekte kateri so usmerjeni v promocijo branja in dvig bralne kulture. Nabavljali bomo:

- knjige z velikimi tiskanimi črkami za prvo fazo učenja branja,
- knjige z malo besedila za postopno pridobivanje bralnih spretnosti,
- pester izbor kvalitetnih slikanic,
- tematsko raznolik izbor leposlovnih knjig za otroke in mladino, kateri se uvrščajo v starostno skupino P in M,
- izbor leposlovnih knjig za odrasle. Tukaj bomo skrbeli za zastopanost različnih žanrov in različnih nivojev zahtevnosti.

Izvajamo številne dejavnosti za pospeševanje bralne kulture, ki so namenjene:

- otrokom in mladini: bralni klub za predšolske otroke »Knjižni moljček«, bralni projekt Pravljični potujoči kovček, bralna srečanja »Cicibralnice«, Kamišibaj gledališče, Pikina bralna značka, Počitnice pod čudežnim drevesom, Počitniški paketi, bralni klub »Srečanje s knjižničarko«, mesečne uganke, sodelujemo tudi v projektu »Rastem s knjigo«, sodelujemo z vrtci in šolami;

- odraslim, ki jim skušamo takšno literaturo čim bolj približati (bralni klub za odrasle, bralna značka za odrasle, bralna srečanja v Domu starejših občanov, Župančičeva bralna značka v Domu starejših občanov Črnomelj, Poletni škrnicelj, računalniško opismenjevanje, literarni večeri in pogovori o knjigah (predvsem aktualni slovenski in domači avtorji), literarni natečaj Lepota besede, diplomski večeri, predavanja za duhovno rast, potopisni večeri, strokovna predavanja, razstave itd.);
- osebam s posebnimi potrebami, katerim je namenjen projekt »Drugačne pravljice« (sodelujemo z VDC Črnomelj in OŠ Milke Šobar Nataše)

Informacijsko pismenost uporabnikov spodbujamo s tečaji, ki jih organiziramo in na katerih se udeleženci naučijo osnove dela z računalnikom ter iskanj, rezervacij in naročanja gradiva preko interneta. Razvoj informacijske pismenosti bomo spodbujali tudi z nakupom novih in posodobljenih izdaj enciklopedij, leksikonov, slovarjev in z nakupom različnih priročnikov.

Tudi v letu 2020 bomo zbirko dopolnili z ustreznim izborom kvalitetnega leposlovnega gradiva za vse skupine uporabnikov. Zagotovili bomo večji delež zahtevnejše literature s poudarkom na slovenskih avtorjih in na avtorjih oz. delih, ki so bila nagrajena z literarnimi nagradami (slovenskimi ali tujimi) oz. deli, ki jih spremljajo pozitivne ocene literarnih kritikov.

• **Upoštevati značilne potrebe okolja, v katerem deluje Knjižnica Črnomelj in enota Semič**

Knjižnica bo pri nakupu upoštevala v preteklih letih ugotovljene potrebe lokalnega okolja in v skladu s Standardi za splošne knjižnice ter priporočili Nacionalnega programa za kulturo zagotavljala:

- večji delež umetniške avdio-vizualne produkcije s poudarkom na evropski produkciji;
- letni prirast gradiva, ki bo dejavno usmerjen k doseganju veljavnih standardov;
- povečanje predvsem strokovnega in zahtevnejšega leposlovnega gradiva v tiskani in elektronski obliki;
- intenzivnejše informiranje uporabnikov o kakovostni literaturi.

Za uspešno izpolnjevanje ciljev splošne knjižnice morajo biti njene storitve v celoti dostopne vsem potencialnim uporabnikom. Knjižnica Črnomelj ima naslednje potencialne ciljne skupine:

Predšolski otroci: ponujamo dva projekta za predšolske otroke, in sicer bralni klub Knjižni moljček in Pravljični potujoči kovček, s katerim sodelujemo z vrtci.

Za to ciljno skupino pripravljamo bibliopedagoške ure in ure pravljic s poučnimi vsebinami. Pri izgradnji knjižnične zbirke za to starostno stopnjo upoštevamo različne pristope spodbujanja družinske pismenosti glede na raznolikost družin, v katerih otroci živijo. V največji možni meri spremljamo aktualne knjižne novosti slovenske produkcije in tudi kvalitetne prevode. Tudi pri nabavi neknjižnega gradiva je naše vodilo kvalitetna vsebina in ilustracije, umetniška vrednost, vzgojna in poučna vsebina;

Osnovnošolci: sodelujemo z vsemi osnovnimi šolami v raznih projektih (npr. Rastem s knjigo, Mega kviz). Pri oblikovanju dela knjižnične zbirke, ki je namenjena osnovnošolcem, skušamo s pestrim izborom tako strokovnih kot leposlovnih knjig,

serijskih publikacij in neknjižnega gradiva pomagati osnovnošolcem pri iskanju literature za razne seminarske naloge, nuditi literaturo za bralno značko in domače branje in jim nuditi kvalitetno leposlovno gradivo in tako zbuditi v njih trajno motivacijo za uporabo knjižnične zbirke in obisk knjižnice;

Srednješolci: v Črnomlju imamo Srednjo šolo Črnomelj, ki nudi gimnazijski in strojni program ter program za oblikovalca kovin. Za dijake, kot ciljno skupino, knjižnica s svojo zbirko zagotavlja informacije in ideje, ki so temelj za uspešno delovanje v današnji, vse bolj na informacijah in znanju temelječi družbi. Dijaki knjižnico uporabljajo za različne namene: raziskovalno in projektno delo, reševanje problemov, iskanje in uporabo informacij, pisanje seminarских nalog. Nudimo jim tudi literaturo, ki jo potrebujejo za bralne značke, domače branje in jo potrebujejo, da uspešno opravijo maturo. S skrbno pretehtanim izborom gradiva, ki je v knjižnični zbirki namenjen tej ciljni skupini, želimo doseči, da se dijaki naučijo poiskati pravo informacijo. Z uporabo knjižnične zbirke pa želimo tudi razvijati njihove bralne navade, saj ugotovljamo, da ta skupina žal najmanj sega po leposlovju. S to skupino uporabnikov sodelujemo v nacionalnem projektu Rastem s knjigo;

Študenti: ko knjižnica gradi knjižnično zbirko, upoštevamo tudi potrebe študentov. V zbirko uvrščamo strokovno in znanstveno literaturo z vseh področij. Trudili se bomo, da bodo študentje še naprej zadovoljni z našo izbiro literature. V letu 2017 smo se v Knjižnici Črnomelj še bolj povezali s študenti in Klubom belokranjskih študentov, saj smo si zato zadali cilj, da pričnemo s sistematičnim zbiranjem domoznanskih diplomskih nalog oz. del, ki so jih napisali domačini (iz Občine Črnomelj in Semič) in se morebiti tematsko navezujejo na naš kraj. Tudi na ta način bomo bogatili našo domoznansko zbirko.

Zaposleni, brezposelni in upokoјenci: je široka ciljna skupina, ki ji je namenjen precejšen del knjižnične zbirke. Z dostopnostjo različnih vrst gradiva jim knjižnica omogoča pravice do svobode razmišljanja ter izražanja mnenj in stališč. Pri izgradnji knjižnične zbirke je naš cilj ponuditi kakovosten, potrebam prebivalcev občine Črnomelj in Semič ustrezen in količinsko zadosten izbor različnega knjižnega in neknjižnega gradiva. Že do sedaj pa tudi vnaprej bomo nabavljali literaturo, primerno zanje tudi glede velikosti črk (gradivo z večjimi črkami).

Romi: na našem področju živi zelo veliko Romov, v bližini imamo nekaj romskih naselij. Naš cilj je, da jim ponudimo izbor različnega knjižnega gradiva, tudi v romskem jeziku.

• **Upoštevati posebne potrebe okolja**

Za uspešno delo knjižnice je potrebno, da knjižnica pozna svoje okolje, omogoča dostop do knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju, ki ga pokriva in prepozna skupine prebivalcev s posebnimi potrebami ter zna zadovoljiti njihove potrebe. Sodelujemo z Varstveno delovnim centrom Črnomelj (bivalna enota, delovna enota in enota Vinica) ter OŠ Milka Šobar Nataša (OŠ s prilagojenim programom). Izvajamo projekt Drugačne pravljice, kjer mesečno organiziramo bibliopedagoške in tematske ure.

V knjižnici načrtno gradimo zbirko gradiva za dislektike in o disleksiji, tako bomo tudi v letu 2020 v povečanem izboru kupovali gradivo za skupino uporabnikov, ki potrebuje lažje berljivo gradivo (dislektiki, naglušni, slepi in slabovidni).

• Upoštevati aktualnost knjižničnega gradiva

Knjižnica Črnomelj daje velik poudarek na nabavi aktualnega knjižničnega gradiva ter hitri in učinkoviti obdelavi literature. Z odpisom izločamo zastarelo in uničeno gradivo, s tem vzdržujemo aktualnost in živost knjižne zaloge. Poskrbela bomo za nakup gradiva, ki prinaša nova znanstvena in strokovna spoznanja, z nakupom novih del na področju literarnega ustvarjanja, posodobljenih prevodov klasičnih literarnih del, s posodabljanjem referenčnega gradiva itd.

• Upoštevane zastopanosti knjižničnega gradiva na različnih medijih

Knjižnica Črnomelj bo svojim uporabnikom z načrtovanim nakupom za leto 2020 zagotavljala raznovrstno gradivo v različnih oblikah, z različnih strokovnih področij in ustreznim številom v okviru finančnih sredstev. To bomo dosegli z nakupom neknjižnega gradiva.

Načrt nakupa zajema:

- elektronske medije (CD-romi, multimedija), glasbene posnetke (pri izboru glasbe za otroke in odrasle upoštevamo estetsko vrednost, vrsto glasbe, uveljavljenost in aktualnost avtorja, interes in potrebe uporabnikov in okolja, kvaliteto medija (CD); kupujemo naslednje zvrsti glasbe: klasična glasba, zborovska glasba, etno, filmska glasba, meditativna glasba, slovenska narodno zabavna glasba, popularna glasba),
- igrane filme (DVD) in izobraževalne DVD-je za otroke in odrasle (pri izboru filmov za otroke in odrasle upoštevamo estetsko vrednost filma, žanr, uveljavljenost in aktualnost avtorja in/ali teme, interes in potrebe uporabnikov in okolja, kvaliteto medija),
- elektronske podatkovne zbirke z možnostjo oddaljenega dostop. Baze bomo ustrezno promovirali (plakati v knjižnici, spletni strani) ter uporabnike naučili uporabe teh baz.

• Upoštevane zastopanosti različnih tematskih oz. predmetnih področij

V skladu s Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe načrtujemo v letu 2020 vzdrževati razmerja:

- **55% naslovov strokovnega gradiva in 45% naslovov leposlovja,**
- **30% gradiva za mladino in 70% za odrasle.**
- opuščamo možnost odstopanja za 2-5%.

Spremljali bomo tudi literaturo, ki so jo napisali domačini. Pridobivali bomo tudi raznovrstno domoznansko gradivo na različnih nosilcih za našo domoznansko zbirko.

Podatki o načrtovanem razmerju nakupa gradiva glede na zvrst

Priporočeno	Stroka 55%	Leposlovje 45%	Skupaj 100%
Načrtovano	55% (843)	45% (690)	100%

Podatki o načrtovanem razmerju nakupa gradiva glede na namen

Priporočeno	Mladina 25-30%	Odrasli 70-75%	Skupaj 100%
Načrtovano	30% (460)	70% (1073)	100%

• Omogočanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju knjižnice

Knjižnica v skladu s svojim poslanstvom uveljavlja splošno dostopnost knjižničnega gradiva, informacij in storitev vsem prebivalcem na območju knjižnice. Knjižnica je namenjena temu, da na celotnem območju delovanja zagotovi enakomeren in enakopraven dostop do knjižničnega gradiva, informacij in storitev, zato skuša knjižnica organizirati odprtost tako, da je ta časovno in po obsegu prilagojena potrebam večine ljudi v posameznem okolju.

c) VSEBINSKI KRITERIJI ZA NAKUP GRADIVA

Bibliotekarka, ki skrbi za nabavo knjižničnega gradiva, skrbi tudi za izvajanje nabavne politike knjižnice. Novosti založb in ponudbo na trgu neknjižnega gradiva spremlja preko objav v medijih, založniških katalogov, spletnih knjigarn in spletnih objav, oglednih izvodov dobaviteljev in založnikov, obvestil založnikov in avtorjev po klasični in e-pošti, obiskov knjižnih sejmov.

Pri odločanju za nakup upoštevamo naslednje splošne kriterije:

- uveljavljenost in aktualnost avtorja/-ev in/ali teme in/ali založbe
- stil pisanja, način predstavitve vsebine
- estetsko in literarno vrednost
- interes in potrebe uporabnikov in okolja
- pokritost tematskega področja z obstoječo literaturo
- relevantnost in ažurnost informacij
- tehnične in fizične lastnosti izdaje (način vezave)
- ceno

Vrste knjižničnega gradiva, ki ga kupujemo:

- knjige, brošure
- časniki in časopisi
- CD, DVD, CD ROM
- elektronske izdaje knjig, e-zbirke
- zemljevidi, notno gradivo
- multimedijški kompleti

d) TEMATSKA PODROČJA NAKUPA

LEPOSLOVJE (45% nakupa)

Pri izboru leposlovja upoštevamo uveljavljenost in aktualnost avtorja in/ali teme, stil pisanja, estetsko in literarno vrednost, interes in potrebe uporabnikov in okolja (leposlovje za bralne krožke na območju knjižnice, sezname čtiva in domačega branja osnovnih in srednjih šol, priporočilni sezname Pionirske knjižnice, sezname bralnih značk domačih, angleških, španskih):

- slovensko leposlovje v aktualnih izdajah domačih založb: uveljavljeni sodobni in klasični ter mlajši avtorji različnih zvrsti (romani, poezija, dramatika, kratka proza, eseji, zbrana dela, antologije, potopisi, ..),
- leposlovje, katerega izdajo je subvencioniralo Ministrstvo za kulturo ali Javna agencija za knjigo,
- prevedeno leposlovje uveljavljenih sodobnih in klasičnih avtorjev v aktualnih izdajah domačih založb,
- izvorno leposlovje v tujini uveljavljenih in nagrajenih avtorji, klasična dela svetovne književnosti,
- skrajšane izdaje leposlovnih del za učenje tujih jezikov, angleščine, nemščine,
- slikanice, kratke zgodbe, pravljice, pripovedke, romani za otroke v slovenščini: posebej izbiramo dela z estetsko in literarno ter vzgojno vrednostjo. Za izvajanje estetske in literarne vzgoje otrok pa kupujemo tudi gradivo, za katerega smo ocenili, da tem kriterijem ne ustreza,
- slovenska leposlovna dela za posebne skupine uporabnikov, zvočne knjige.

STROKOVNO IN POLJUDNO GRADIVO (55% nakupa)

Pri izboru upoštevamo pokritost nekega področja z obstoječo literaturo, aktualnost teme in/ali avtorja, relevantnost informacij, način predstavitve vsebine, interes in potrebe uporabnikov in okolja, tehnične in fizične lastnosti izdaje, dodatke k vsebini (kazala, bibliografije, zemljevidi, tabele, slikovni material):

- strokovna in poljudna dela vseh UDK tematskih področij v slovenskem in angleškem jeziku za otroke in odrasle,
- strokovno gradivo, katerega izdajo je subvencioniralo Ministrstvo za kulturo ali Javna agencija za knjigo,
- priročniki za dom in prosti čas,
- gradivo, ki je vsebinsko vezano na Belo krajino ter strokovna in poljudna dela belokranjskih avtorjev na vseh medijih za domoznansko zbirko,
- strokovna literatura za srednješolsko, visokošolsko in univerzitetno izobraževanje, kjer izbiramo strokovna področja, po katerih je največje povpraševanje pri naših uporabnikih (tehnika, naravoslovje, humanistične vede, jezikoslovje, družboslovje, organizacijske vede),
- temeljna literatura za posamezna strokovna področja,
- referenčna literatura: slovarji, leksikoni, enciklopedije,
- zemljevidi in atlasi Slovenije, Evrope, sveta, notno gradivo,
- strokovno in poljudno knjižno in neknjižno gradivo na novejših medijih (CD, DVD),
- kompleti gradiva za učenje tujih jezikov in slovenščine,
- časniki in časopisi, ki izhajajo v Beli krajini, lokalna glasila občin, glasila osnovnih in srednjih šol, tovarniška glasila,
- dnevno časopisje, tedniki, mesečniki, ki jih izdajajo slovenske založbe,

- revije v angleškem jeziku za otroke.

FILM

Pri nakupu filmov dajemo velik poudarek slovenskim filmom, evropski produkciji ter produkciji držav bivše Jugoslavije. Poudarek dajemo tudi nominiranim in nagrajenim filmom. Pri oblikovanju zbirke skrbimo za žanrsko pestrost, s katero želimo zadovoljiti okuse različnih uporabnikov. Pri nabavi za otroke se bomo še bolj osredotočili predvsem na domačo filmsko in lutkovno produkcijo, pri tuji pa bomo pozorni na kvalitetne risanke in mladinske filme

- žanri: akcijski, animirani, dokumentarni, drame, fantastični, glasbeni, komedije, kriminalke, nemi, pustolovski, romantični, vesterni, vojni, zgodovinski filmi,
- slovenska filmska produkcija za otroke in odrasle vseh žanrov,
- filmi belokranjskih avtorjev (režiser, scenarist, igralci) za domoznansko zbirko,
- prevedene risanke in filmi za otroke,
- nagrajeni filmi.

GLASBA

Pri izboru glasbe za otroke in odrasle upoštevamo estetsko vrednost, vrsto glasbe, uveljavljenost in aktualnost avtorja, interes in potrebe uporabnikov in okolja, kvaliteto medija (CD):

- slovenska in tuja glasbena produkcija,
- glasba avtorjev za domoznansko zbirko,
- slovenska glasbena produkcija za otroke,
- kupujemo naslednje zvrsti glasbe: klasična glasba, zborovska glasba, etno, filmska glasba, meditativna glasba, slovenska narodno-zabavna glasba, popularna glasba.

DOMOZNANSKO GRADIVO

V Knjižnici Črnomelj skrbimo za domoznansko zbirko, ki jo redno dopolnjujemo z gradivom na različnih nosilcih.

ČASOPISI IN REVIJE

- slovenski dnevnik (splošni, športne vsebine, gospodarske vsebine),
- tedenske in mesečne revije (vsebine različnih področij),
- tuje revije.

4. SODELOVANJE KNJIŽNICE Z DRUGIMI KNJIŽNICAMI

Knjižnica Črnomelj sodeluje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij med knjižnicami, tako z osrednjo območno knjižnico v Novem mestu, kot tudi z ostalimi slovenskimi knjižnicami. V letu 2020 bomo nadaljevali s sistemom brezplačne medknjižnične izposoje na območju. Le-ta bo brezplačna (do višine sredstev, ki jih zagotavlja Ministrstvo za kulturo) za člane iz dolenjskih, belokranjskih in posavskih knjižnic in za gradivo, ki ga uporabniki potrebujejo za študijske, raziskovalne in kulturno izobraževalne namene po strokovni presoji knjižničarja oz. bibliotekarja. Torej predmet brezplačne MKI je vse gradivo, ki se potrebuje za študij in strokovno delo, pa tudi leposlovno gradivo namenjeno dvigu in širjenju bralne kulture.

5. DOSTOPNOST DO INFORMACIJ O KUPLJENEM GRADIVU V KATALOGU VZAJEMNEGA BIBLIOGRAFSKEGA SISTEMA

Gradivo, ki bo kupljeno v letu 2020, bo obdelano in dostopno v sistemu Cobiss. Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva bo objavljen na spletni strani Knjižnice Črnomelj: www.crn.sik.si (<http://www.crn.sik.si/Gradivo/letni-nacrt-nakupa-gradiva-2020.html>)

Črnomelj, 5. 11. 2019

Vodja nabave Knjižnice Črnomelj:

Daniela Žunič
Bibliotekarka